

A dolgok internete (IoT)

az e-Privacy rendelet tükrében

dr. Szeles János

2019.04.10

IoT - Bevezetés

Története

□ 1999

Kevin Ashton használta először, amikor arról beszélt, hogy az akkor a világhálón lévő adatok (50 petabyte) nagy részét emberek töltötték fel, és ha gépek (is) töltenének fel adatokat, akkor ez megtöbbszöröződhetne (jelenleg 2,17 zettabyte adat van, ami az előző adat kb. 20 milliószorosa) (zettabyte 1024x1024 petabyte).

□ 2005

International Telecommunication Union (ITU) internet reports éves jelentésében szerepelt először hivatalosan

Definíciója

Olyan egyedileg azonosítható eszközök, amelyek önállóan képesek:

- valamilyen lényegi információt felismerni;
- egymással és információs rendszerekkel, applikációkkal, emberi beavatkozás nélkül kommunikálni.

IDG felmérés 2019 - IoT célok, problémák

IoT projektek célja

2019-es célok

- Költségcsökkentés
- Magasabb termelékenység
- Ügyfél-elégedettség növelése
- Versenyelőny a többi céggel szemben
- Jobb szolgáltatás

2018-ban a legfontosabb cél volt:

- Új szolgáltatások bevezetése
- Új üzleti lehetőségek

Problémák

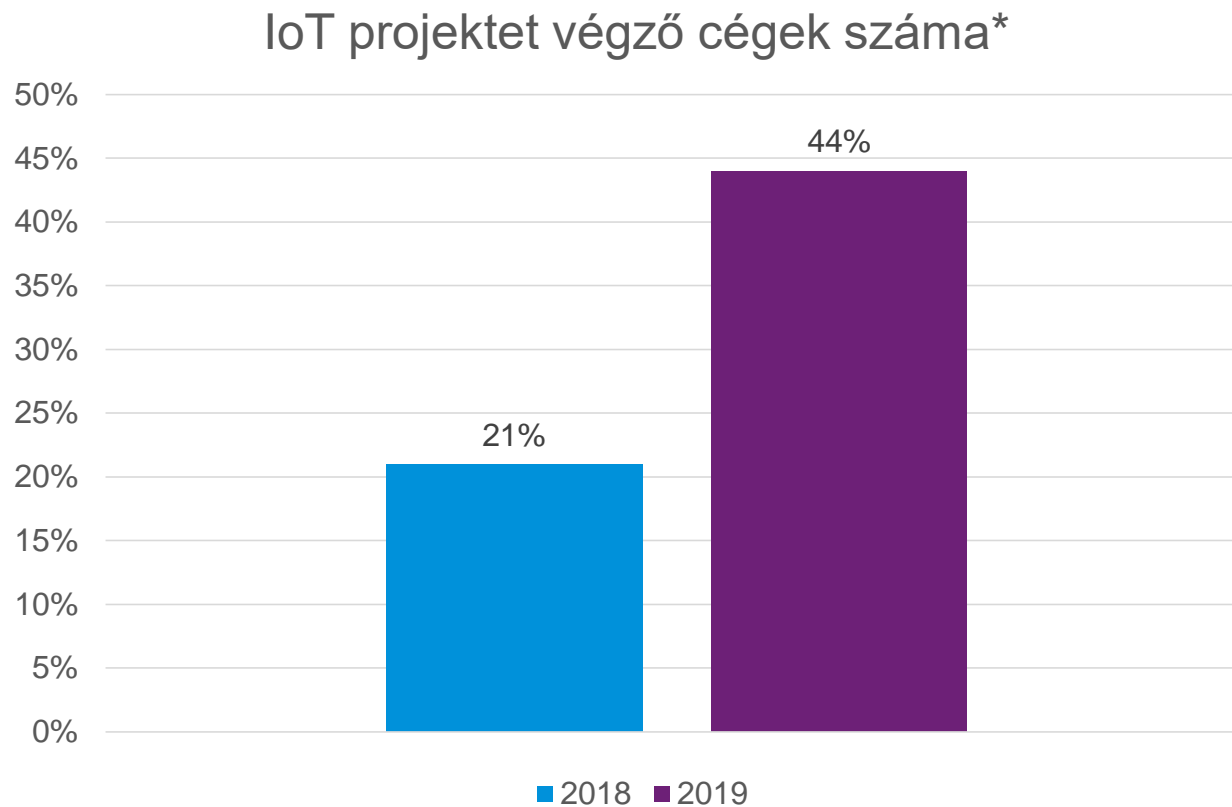
Szervezeti

- Nincs elég IT specialista, aki ért az IoT eszközökhöz
- Hiányzó kompetenciák
- Rossz kommunikáció
- Átszervezés
- Hiányzó eszközök

Technológiai

- Adatbiztonság
- Katasztrófa-helyzet elhárítás
- Komplexitás
- Régi IT rendszerek, régi operációs rendszerek vannak
- Nem tudják patchelni a régi rendszereket
- Túl sok adat van
- Integráció hiánya
- Rendelkezésre állás
- LAN/WAN – nem megfelelő hálózati protokollok
- Hiányzó platformok

Megduplázódott az IoT projektek száma

*Az IDG 2019-es felmérésében részt vevő cégek %-ában

IoT alkalmazása - példák

Online kassza

- ✓ a NAV-rendszerbe bekötött pénztárgépek önállóan tudnak adatot küldeni a NAV felé

Egymással és az útvonalon lévő szenzorokkal kommunikáló autók/kamionok

- ✓ felismerik a környezetükben lévő járművek helyzetét, baleseti veszélyeket, forgalmi dugókat

Okos közüzemi mérőórák

- ✓ negyedóránként vagy akár gyakrabban tudnak fogyasztási adatokat küldeni a központi rendszer felé (gáz, áram, víz)

Intelligens parkolórendszer

- ✓ üres helyet keres az autónak a parkolóban

Flottakezelés

- ✓ a járművek és a járművezetők tevékenységének automatikus nyomon követése

Intelligens otthon (smart home)

- ✓ „okos” riasztórendszer, termosztát, villanykapcsoló,...stb. amelyek okostelefonról is vezérelhetők

IoT eszközök ismérvei

IOT eszközök jellemzői

- ✓ **IOT gateway:** ez arra szolgál, hogy az IOT eszköz tudjon kapcsolódni a Cloud-hoz.
- ✓ **Szenzorral rendelkeznek,** a környezeti változásokat tudják követni (hőmérséklet, sebesség, áramfogyasztás, stb.).
- ✓ **Kapcsolódás és azonosítás:** önállóan tudnak kapcsolódni internetes hálózathoz, mobilapplikációhoz, más eszközhöz. Egyértelműen azonosíthatóak a hálózaton.
- ✓ **Emberi beavatkozás nélkül** tudnak működni, pl. egy szelep elzárja magát, ha a szenzorjai által érzékelt adatok alapján ezt programozták neki, vagy egy villanykapcsoló felkapcsol alkonyatkor.
- ✓ **Cloud:** ide töltődnek fel az IOT eszközök által gyűjtött adatok.
- ✓ **User interface:** létezik felhasználói felület, ahol a felhasználókkal kommunikál az eszköz (pl. mobilapplikáció is lehet ez), és a felhasználók parancsokat adhatnak az eszköznek.

IoT - Internet Architecture Board (IAB)

IoT kommunikáció fajtái

- ✓ **Eszköz és eszköz között (M2M)**
- ✓ **Eszköztől a Cloudba**
- ✓ **Eszköz és IoT Gateway között:**

Ez részben a protokollok közti átjárást biztosítja, részben egy plusz biztonsági réteget ad.

- ✓ **Back-end adatmegosztás:**

A felhasználók el tudják érni a különböző eszközök által feltöltött adatokat egy közös platform által.

IoT megjelenése az e-Privacy rendeletben

- ❑ Az e-Privacy rendelet hatálya az internetes applikációkon keresztül működtetett **VOIP** („voice over internet protocol”), valamint az **OTT** („over the top services”) szolgáltatásokra, ezen felül az a **M2M** („machine-to-machine”)/**IoT**-ra („dolgok internete”) is kiterjed.
- ❑ A **machine-to-machine**, tehát gép-gép közötti kommunikáció úgy értelmezhető, hogy az egyik gépről a másikra továbbított valamennyi adatot elektronikus hírközlési szolgáltatásnak kell tekinteni.
- ❑ Ezért a legtöbb esetben szükség van a végfelhasználók beleegyezésére, ha az adatokat egy csatlakoztatott eszközökről egy másik csatlakoztatott eszközre továbbítják.
- ❑ Az e-Privacy rendelet az adatalany beleegyezésére összpontosít, amely nagyobb adminisztratív terheket és jogi bizonytalanságot jelent a vállalatok számára (pl. az érintett hogyan adhatja (visszavonható) beleegyezését, amely minden jövőbeli releváns adatfeldolgozási tevékenységet lefed az IoT kontextusában).
- ❑ Az e-Privacy rendelet értelmében a végfelhasználóval kötött szerződés nem szolgál az ilyen adatfeldolgozás jogalapjaként. Ez egy fontos eltérés a GDPR-tól, amely a személyes adatok feldolgozását jogszerűnek ítéli meg, ha az a szerződés teljesítésére szolgál.

Kiberbiztonsági kockázatok

FIZIKAI VÉDELEM

Nincs kellő fizikai védelem – Pl. a kültéren, nyilvános helyeken használt eszközök esetében (időjárás-érzékelő, okosmérők)

HÁLÓZAT

WiFi, Bluetooth: nincs jelszó, vagy standard jelszó, PIN-kód van –
Pl. 0000, vagy 1111. A jelszó sokszor nem módosítható, csak a gyártó által megadott használható.

TITKOSÍTÁS

Nincs titkosítás, vagy csak alacsony szintű titkosítás van – Az IOT eszközök kis fogyasztásra, és alacsony számítási képességre vannak tervezve, elsősorban adattovábbítás a feladatuk.

KONFIGURÁCIÓ

Nem, vagy csak minimálisan konfigurálható-ak –
Egyszerű, de megbízható alapműködés (mérés, adattovábbítás) mellett vagy nincs is user interfész, vagy csak minimális funkciókkal.

UPGRADE

Nem patch-elhetőek, upgrade-elhetőek –
Az egyszerű, célorientált szoftver módosítására, frissítésekre letöltésére nincsen mód, emiatt sérülékenység esetén ez nem javítható.

SÉRÜLÉKENYSÉG: Amennyiben az IOT eszközök otthoni, vagy munkahelyi hálózathoz kapcsolódnak, a hackereknek lehetőségük van ezen eszközökön keresztül bejutni a védett hálózatba, és onnan adatokat eltulajdonítani.

2018 - Hackertámadás IOT-n keresztül

2018-ban egy észak-amerikai kaszinó adatbázisából sikerült adatokat ellopni.

- **A kaszinó halljában volt egy akvárium**
- **Az akváriumban WIFI-kapcsolattal kommunikáló termostát szabályozta a hőmérséklet**
- **A hackerek az okos termostáton keresztül jutottak be a hálózatba**
- **Egy finnországi szerverre töltötték le az adatokat**
- **Mire észlelték az incidenst, már sok adatot letöltöttek.**

- **A KIBERTÁMADÁSOK 30%-a IOT eszközökön keresztül történik (IBM report , 2018)**
- **Az IT-központú biztonsági keretrendszerek nem alkalmasak az állandóan működő, és kommunikáló IOT eszközök védelmére**
- **Veszélyeztetett területek: Olaj- gázipar, szállítmányozás, egészségügy, termelőüzemek**

ePrivacy és GDPR kockázatok

ADATMÓDOSÍTÁS

A mért-, tárolt- és küldött adattartalom nem módosítható: emiatt ha az érintett természetes vagy jogi személy **tiltakozna** az adatkezelés ellen, vagy **csökkentett adattartalomhoz** járulna csak hozzá, ez nem teljesíthető.

ADATTÁROLÁS, ADATTÖRLÉS

Ha az eszköz tárolja is adatokat (biztonsági okból, kommunikációs probléma esetére), akkor nincs mód a tárolt adatok azonnali törlésére. Az ePrivacy rendelet 6. cikke szerint az adatokat azonnal törölni kell, mihamarabb a kommunikáció befejeződött.

TÁJÉKOZTATÁS, INFORMÁCIÓKÉRÉS

Amennyiben az érintett **információt kér** a róla tárolt adatokról, nincsenek felkészítve az IOT eszközök ezen adatok exportálására, nem tudják kinyerni őket. Az **előzetes tájékoztatás** sem megoldott.

NAPLÓZÁS, LOGOLÁS

Mivel ritkán rendelkeznek az IOT eszközök naplózási funkcióval, ezért egy esetleges incidens esetén nehezen visszakövethető, hogy mikor történt az incidens, és milyen adatokat tulajdonítottak el.

AZ INCIDENS elhárítása is jelentősebb időt vesz igénybe, fennáll az incidens kiterjedése, és a 72 órás bejelentési/kiértesítési határidő is kevésnek bizonyulhat.

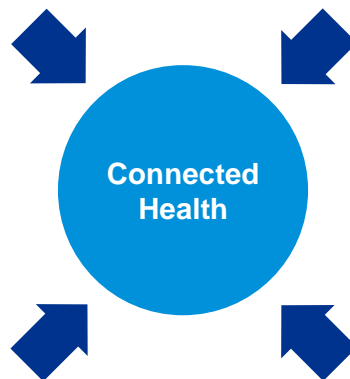
Case Study - Norvég Fogyasztóvédelmi Hatóság

Vércukor-, vérnyomásmérők, fitness órák - Adatgyűjtés

- ✓ Viselhető IoT eszközök
- ✓ Internet kapcsolat közvetlenül (WiFi, mobilinternet) vagy mobil- applikáción keresztül

Adattárolás, -feldolgozás

- ✓ Cloud (felhő) tárhely
- ✓ A felhasználónak nincs további kontrollja az adatai felett
- ✓ A szolgáltató több esetben EU-n kívül (USA, Ázsia) tárolja az adatokat

Mobilapplikáció

- ✓ Feltölti az adatokat az internetre, a felhőbe
- ✓ Felhasználói interfészt biztosít
- ✓ Konfigurációs felület is lehet(ne)

Jelentések, statisztikák

- ✓ A szolgáltató statisztikákat küld a felhasználó mobiltelefonjára
- ✓ A felhasználó ezáltal tudja követni a egészségi állapotának a változásait
- ✓ E- mailen is elküldhető az adat

Fennáll a veszélye, hogy a felhasználó adatait eladják biztosítótársaságok, direkt marketing, orvosi intézetek számára, az ő tudta és beleegyezése nélkül.

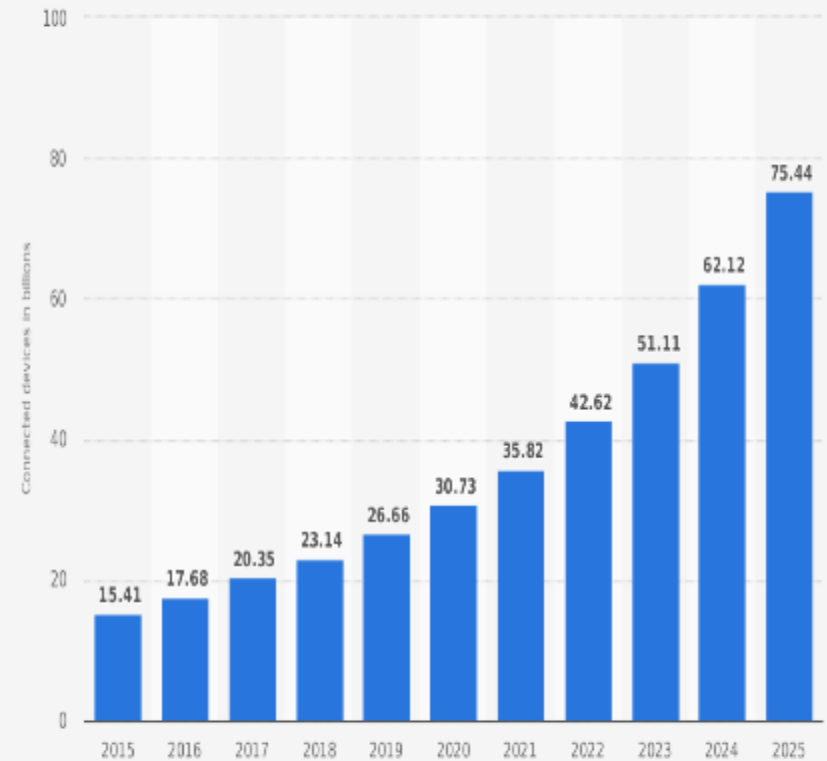
Okok, tények és előrejelzések

“A meglévő rendszerek, úgymint az iparági örökölt rendszerek, nem lettek biztonságosra tervezve, mivel soha nem tervezték, hogy az Internethez kapcsolódnak. Azonban, miután az IOT eszközök révén mégis kapcsolódnak az internethez, azok a sérülékenységek, amelyek az egyes összetevőkben, illetve az ezekből alkotott rendszerekben találhatóak, egy kibertámadás során kihasználhatóak”

(Angol Mérnöki Akadémia, 2018)

- ❑ Azon cégek 84%-a kibertámadást szenvedett el, akik IOT rendszereket vezettek be (Aruba Networks)
- ❑ Az IOT eszközök végponti biztonságára 2021-ben várhatóan 631M dollárt költenek majd a cégek (GARTNER)

Internet of Things (IoT) connected devices installed base worldwide from 2015 to 2025 (in billions)

Source:
IHS
© Statista 2019

Additional information:
Worldwide; IHS: 2015 to 2016

statista

Fejlesztési irányok

TITKOSÍTÁS

- ✓ Energia-hatékony titkosítási algoritmusok,
- ✓ Alacsony fogyasztású chip-ek, amelyek részt vesznek a titkosítási folyamatban

SKÁLÁZHATÓSÁG

- AMD fejlesztése:
- ✓ AI- és Machine Learning-képes chip-ek
  - ✓ Skálázható fogyasztás és teljesítmény az IOT eszközök számára

AUTHENTIKÁCIÓ

- ✓ Biztonságos hálózati protokollok kifejlesztése az IOT eszközök, hálózati elemek és back-end rendszerek között

ELLENŐRZÉS

- ✓ Biztonsági analitika futtatása, amely a hagyományos biztonsági ellenőrzéseknél jobb, az IOT eszközökre optimalizáltak

IDM

- ✓ Identity és Access Management:
- ✓ Az IOT eszközök elérése csak azonosítható, megfelelő jogosultsággal rendelkező felhasználók számára lehetséges a hálózaton (privilegizált felhasználók)

Oracle megoldások az IoT alkalmazására

IoT Production Monitoring Cloud

- ✓ Valós idejű rálátás
- ✓ Termelési rendellenességek diagnosztizálása
- ✓ Cselekvés a perspektív elemzés alapján
- ✓ Hatékonyságnövelés
- ✓ VIDEO: <https://www.youtube.com/watch?v=LpcyFQ4m0yQ>

IoT Asset Monitoring Cloud

- ✓ Eszközök követése és azonnali megkeresése
- ✓ Eszközök rendelkezésre állásának garantálása
- ✓ Prediktív karbantartás
- ✓ Csatlakozás vállalati gyártási alkalmazásokhoz
- ✓ Eszközlopás és – elvesztés megakadályozása
- ✓ Kevesebb tőkebefektetés az eszközökhöz
- ✓ VIDEO: <https://www.youtube.com/watch?v=QD5v7Fgh3Tk>

Oracle megoldások az IoT alkalmazására

IoT Connected Worker Cloud

- ✓ Munkatársak biztonságának javítása
- ✓ Diagnosztikai elemzés
- ✓ HCM- és projektvezetési megoldások integrációja

IoT Fleet Monitoring Cloud

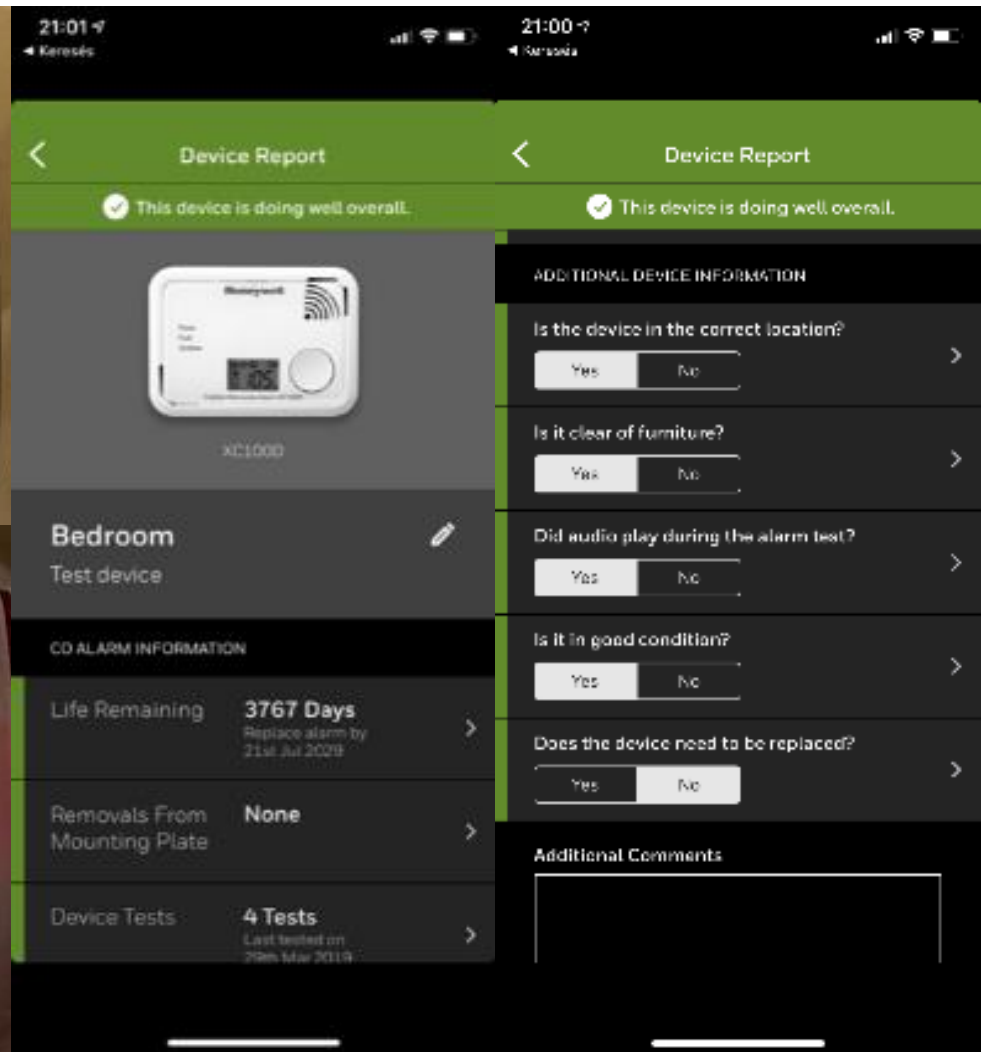
- ✓ Valós idejű rálátás a flottára
- ✓ Pontosabban megbecsülhető érkezési idő
- ✓ Flották digitalizálása
- ✓ Integrált ellátási lánc

Szolgáltatás a csatlakoztatott eszközök monitorozásához

- ✓ Az ügyfélszolgálat digitálissá alakítása
- ✓ Szolgáltatás által működtetett diagnosztikai előrejelzés
- ✓ Beépített digitális szál a szolgáltatás automatizálásához
- ✓ Egyezkedés nélküli gépi tanulás és AI (mesterséges intelligencia)

PÉLDA - OKOSMÉRŐ 10 ÉVES ÉLETTARTAMMAL

kpmg.com/socialmedia

kpmg.com/app

© 2019 KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez ("KPMG International"), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.

A KPMG név és a KPMG logo a KPMG International lajstromozott védjegye.